

Praktiski padomi atbilstības regulējuma ieviešanai uzņēmumā

2019.gada 14.februārī

Egita Peimane

Zvērināta advokāte

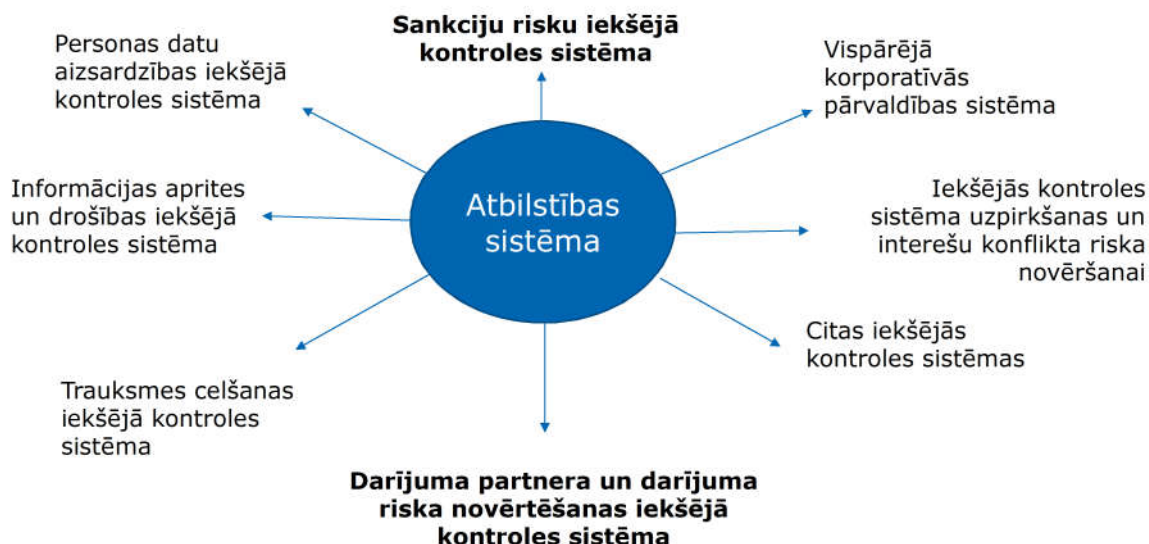
Liene Lelde Rieba

Juriste

Saturs

1. Kas ir atbilstības sistēma?
2. Kāpēc pārvaldīt sankciju riskus un pārbaudīt darījuma partnerus?
3. Kā praktiski ieviest?
4. Veicamās darbības pēc iekšējās kontroles sistēmas ieviešanas.
5. Vai tas ir obligāti un kādas ir neieviešanas sekas?

Uz risku balstīta pieeja?

Risks – iespējams **notikums**, kas **var negatīvi ietekmēt uzņēmuma spēju** nodrošināt pakalpojumu sniegšanu vai sasniegt noteiktos komercdarbības mērķus un efektīvi īstenot stratēģiju. Tā ir nenoteiktības ietekme (draudi un/vai iespējas) uz sagaidāmajiem rezultātiem.

Uz riska izvērtējumu balstīta pieeja (risk based approach) – metode, kurā uzņēmums:

- identificē,
- izvērtē,
- nodrošina skaidru izpratni par riskiem, kuriem uzņēmums ir pakļauts, un
- veic pasākumus riska novēršanai **samērīgi** ar pastāvošajiem riskiem.

Darbības ar riskiem ir **pamats** uzņēmuma procesu **efektivitātes paaugstināšanai**, lai uzlabotu rezultātus un novērstu negatīvu ietekmi.

Kāpēc pārvaldīt sankciju riskus un pārbaudīt darījuma partnerus

- Ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumu noteikts **pienākums visām personām ievērot un izpildīt** starptautiskās un nacionālās **sankcijas**

- Ar NILLTPFN likumu noteikts **pienākums visām personām ziņot** par katru **aizdomīgu darījumu**

- **Mazina risku** uzņēmumam **tikt iesaistītam** starptautisko un nacionālo sankciju ierobežojumu apiešanā vai pārkāpšanā.

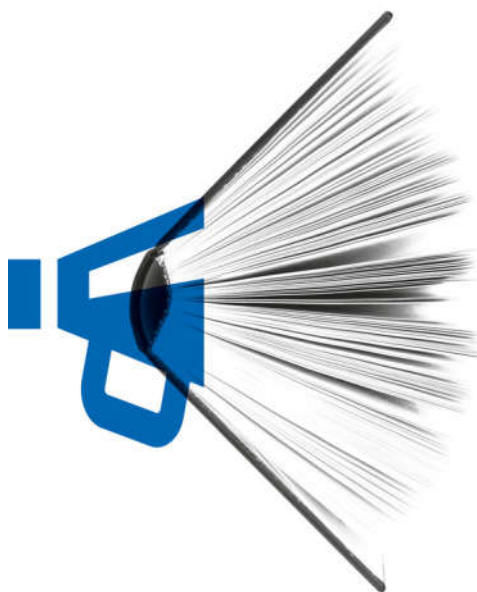
- Darījumu partneru izvērtēšanas mērķis ir **nodrošināt Valsts ieņēmumu dienesta prasību**, kā arī normatīvo aktu prasību izpildi attiecībā uz darījuma partnera un darījuma risku novērtēšanu.

**Sankciju riska
pārvaldības sistēmas
ieviešana**

Rīcība konstatējot sankciju pārkāpumu vai pārkāpšanas mēģinājumu

- **Kad?** Jāziņo **tiklīdz ir reāla iespēja** Valsts drošības dienestam par sankciju pārkāpšanu vai mēģinājumu pārkāpt sankcijas.
- **Forma?** Ziņojums sniedzams **brīvā formā**, norādot iesniedzēju identificējošu informāciju, paskaidrojot klienta sankciju pārkāpumu un **pievienojot darījuma partnera izpētes informāciju**, uz e-pasta adresi sankcijas@vdd.gov.lv.

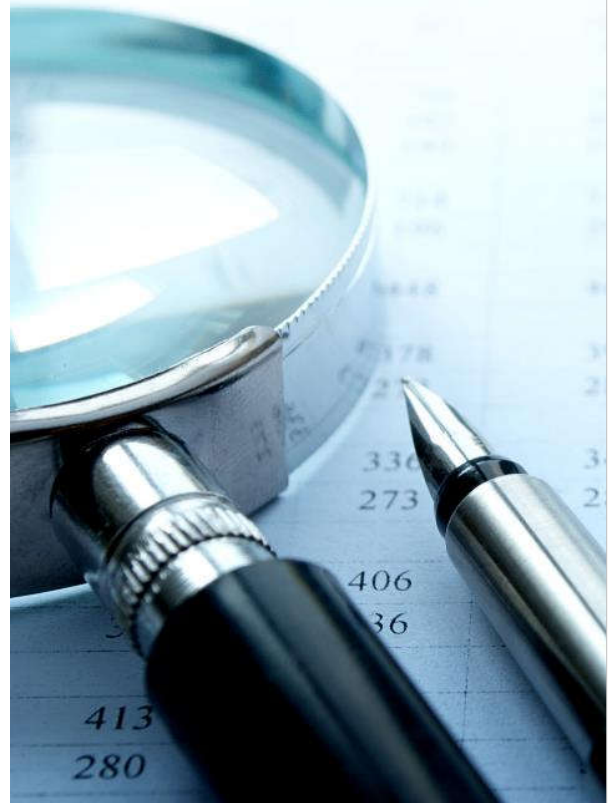
Dokumentēšana

- **Izpētes gaita un rezultāts** ir jādokumentē:
  - veicot iegūtās informācijas ierakstīšanu dokumentos, saglabāšanu ekrānuzņēmumos;
  - **fiksējot** datumu, laiku un vietu;
  - **izdarot slēdzienu** par izpētes rezultātu;
  - norādot **turpmāk veicamos pasākumus**.

Noderīgi resursi sankciju atbilstības pārbaudei

- **Apvienotie sankciju saraksti:**
<http://sankcijas.kd.gov.lv/>;
- **ANO** sankciju saraksti:
<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>
;
- **ES** sankciju saraksti:
https://eeas.europa.eu/topics/sanctions-policy/8442/consolidated-list-of-sanctions_en
;
- **ANO un ES** sankciju karte:
<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>
;
- **ASV OFAC** sankciju saraksti:
<https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>

Darījumu partneru izpētes vadliniju ieviešana

Kad jāveic darījumu partneru izpēte

- **pirms** Darījuma attiecību uzsākšanas;

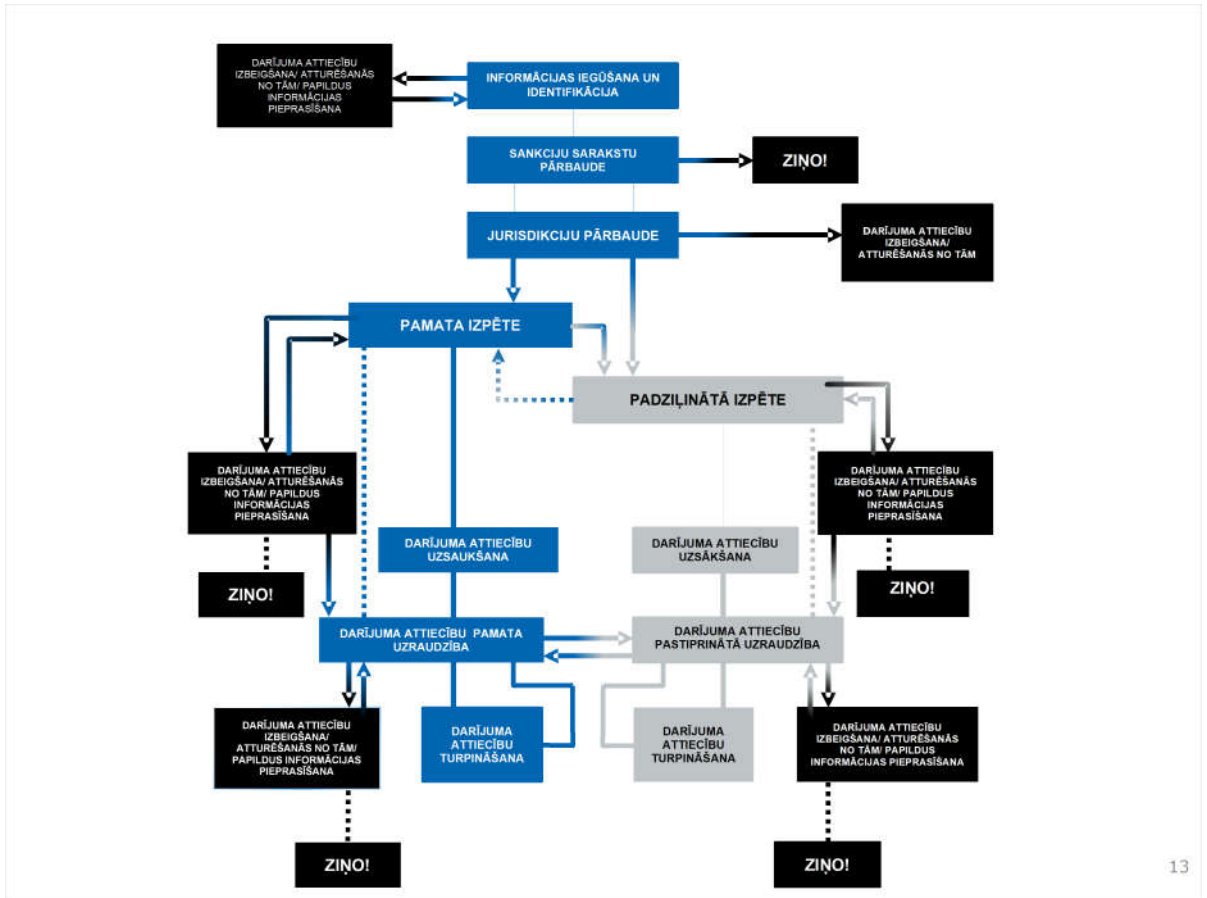
- **Darījuma attiecību laikā**, pamatojoties uz risku izvērtējumu balstītu pieeju un kad mainās būtiski apstākļi saistībā ar Darījuma partneri;

- **ja rodas aizdomas**, ka Darījuma partnera veiktie darījumi ir saistīti ar noziedzīgiem nodarījumiem, tostarp - noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma vai proliferācijas finansēšanu, krāpšanu, u.c.;

- **ja pastāv šaubas** par iepriekš iegūtu Darījuma partnera identifikācijas vai izpētes datu ticamību.

Aizdomīgs darījums

Kā aizsargs

Neraksturīgi liels darījuma apjoms

Acīmredzamu **neatbilstošu** cenu

Līdzekļu izcelsme

Skaidrā naudā iegulda aizņemas no citas

Pārmērīgi liels kontu skaits

Viltots dokuments

Klientam netipisks

Ienākošie darījumi, mazas summas

Izejošie lielām summām

Nav saistības ar personisko vai biznesa darbību

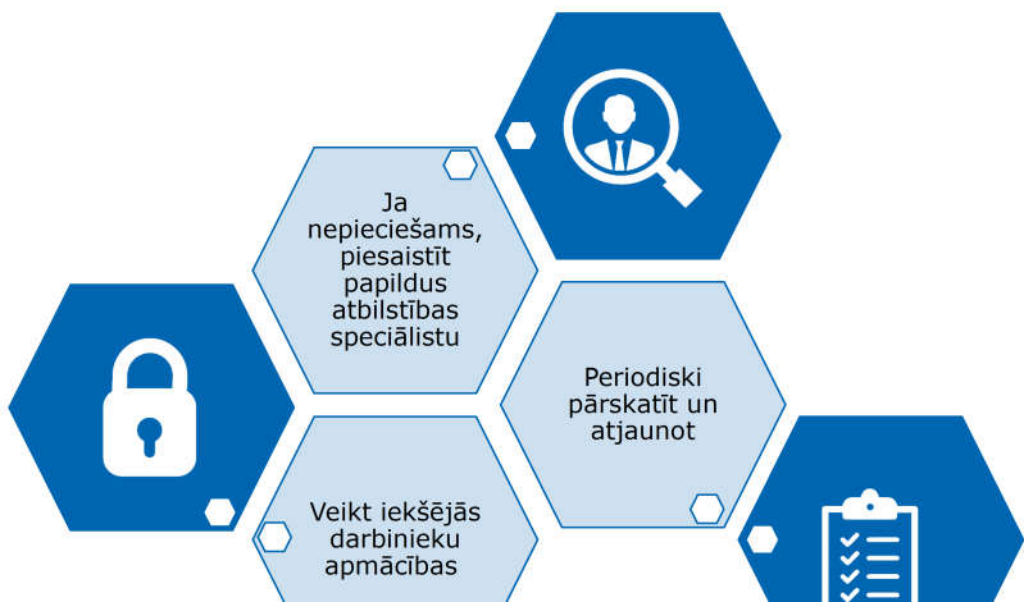
Izvairīšanās no nodokļu nomaksas

Noderīgi resursi sankciju atbilstības pārbaudei

- Uzticami **Latvijas avoti:**
www.info.ur.gov.lv; www.vid.gov.lv;
- Pārbaude **PVN maksātāja reģistrā:**
<https://www6.vid.gov.lv/PVN>;
- Pārbaude kā **ES dalībvalsts ar PVN apliekamai personai**
http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vieshome.do
;
- Pārbaude, vai darījuma partnerim **ir/nav apturēta saimnieciskā darbība**
<https://www6.vid.gov.lv/SDV>;
- **Politiski nozīmīgas personas:**
<https://www6.vid.gov.lv/PNP>;
- **Dāvinājumi un ziedojumi** politiskajām organizācijām:
<https://www.knab.gov.lv/lv/db/donations/>
;
- **Personu apliecinātais dokuments** nav iekļauts Nederīgo dokumentu reģistrā
<https://www.latvija.lv/epakalpojumi/ep22/apraksts>
vai citā pielīdzināmā ārvalstu reģistrā:
<https://www.consilium.europa.eu/prado/LV/check-document-number.s.html>
;
- **Ārvalsts personu apliecināšu dokumentu pārbaudei:**
<https://www.consilium.europa.eu/prado/lv/search-by-document-country.html>
;
- **Dažādi ārvalsts reģistri:**
<https://investigativedashboard.org/databases/>
;
- **Ārvalstu uzņēmumu reģistri:**
<https://www.gov.uk/government/publications/overseas-registries#re>¹⁵

Eversheds Sutherland |
2020. gada 18. februāris, otrdiena

Pēc atbilstības dokumentu ieviešanas uzņēmumā

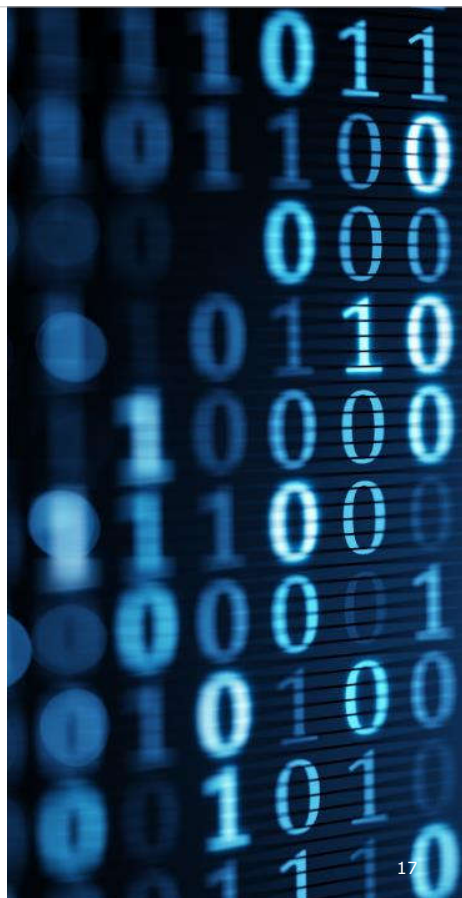
Vai šādas sistēmas izveide ir obligāta?

Ziņošana:

- Tiesību aizsardzības iestādēm par noziedzīgu nodarījumu sankciju pārkapuma gadījumā.
- Finanšu izlūkošanas dienestam aizdomīga darījuma konstatēšanas gadījumā.

Neievērošanas sekas:

- Nacionālās, ANO, ES sankcijas – paredzēta kriminālatbildība;
- OFAC sankcijas – sekundārās sankcijas.

Jautājumi?

Egita Peimane
Zvērināta advokāte

T: +371 67280102
Egita.Peimane@eversheds-sutherland.lv

Liene Lelde Rieba
*Eversheds Sutherland Bitāns
Juriste*

T: +371 67280102
Liene.Lelde-Rieba@eversheds-sutherland.com

eversheds-sutherland.com

This information pack is intended as a guide only. Whilst the information it contains is believed to be correct, it is not a substitute for appropriate legal advice. Eversheds Sutherland (International) LLP can take no responsibility for actions taken based on the information contained in this pack.

© Eversheds Sutherland 2019. All rights reserved.

LDS_002_#8437924